

Novi podaci o vodosnabdevanju opština Gadžin Han i Svrljig

U obe opštine uzorkovanja se planiraju, i vrše, istoga dana. Po planu odrađene su dve serije uzorkovanja: 06. 05. 2014. i 08. 05. 2014. godine. Planirana su još dva uzorkovanja: 13. 05. i 15. 05. 2014. godine. Ovakav pristup pruža sliku „ponašanja“ voda centralnih gradskih vodovoda od sirovih voda, do krajnjih slobodnotočjećih mesta vodovodnih mreža.

Rezultati navedenih serija uzorkovanja

Opština Gadžin Han

Uzorkovanje od 06. 05. 2014. godine

Svi uzorci ispravni su po fizičko-hemijskim i mikrobiološkim- bakteriološkim parametrima! Rezultati jesu očitavani po normama Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Sl. list SRJ", br4. 42/98 i 44/99) za vanredne prilike; ali su vode zaista zadovoljavajućeg kvaliteta. Nizak je nivo organskih materija; mutnoća se kreće nešto preko 1°NTU; boja je u granicama prihvatljivosti. Bakteriološki su vode izuzetno kvalitetne. Jedino u uzorku sirove vode izvorišta „Vrelo“ je izolovan soj *E.Coli* u jednoj koloniji- uzorak je ispravan. Obzirom da je vanredna situacija u vodosnabdevanju ukinuta dan kasnije- 07. 05. 2014. godine, uzorkovane su i vode cisterni. Sva tri uzorka- cisterne iz Donjeg Dušnika, Marine Kutine i Gadžinog Hana bila su ispravna po svim traženim parametrima.

Uzorkovanje od 08. 05. 2014. godine

Voda je i dalje ispravna. Nije ni očekivano da mutnoća odmah bude u limitu Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Sl. list SRJ", br4. 42/98 i 44/99) za redovne prilike, ali su rezultati pokazali da nema (enormnog) povećanja stepena mutnoće. Vrednosti su bile, čak, i do 0.50°NTU (uzorak sa benzinske pumpe) i 0.70°NTU (vrtić „Prva radost“). Čak je na samom izvorištu mutnoća bila 1.1°NTU. Jedino na šta je skrenuta pažnja jeste mutnoća vode rezervoara od 2.3°NTU. Ostali parametri: organski supstrat, boja... bili su u limitu Pravilnika. I po bakteriološkim parametrima uzorci su očitani kao ispravni. Jedino je i dalje, u radu, sirova voda izvorišta u Donjem Dušniku. Taj nalaz, kakav god da bude, neće biti alarmantan- radi se o sirovoj vodi.

Opština Svrljig

Uzorkovanje od 06. 05. 2014. godine

Svi uzorci ispravni su po fizičko-hemijskim i mikrobiološkim- bakteriološkim parametrima! Rezultati jesu očitavani po normama Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Sl. list SRJ", br4. 42/98 i 44/99) za vanredne prilike; ali su vode zaista zadovoljavajućeg kvaliteta. Nizak je nivo organskih materija. Mutnoća se kretala u opsegu 0.2°NTU do 2.4°NTU. Kako je najniži stepen mutnoće- 0.2°NTU određen u uzorku sirove vode bunara, logično je da u mreži dolazi do sekundarnog zamućenja; na šta treba obratiti pažnju!

Boja je takođe bila u granicama prihvatljivosti. Bakteriološki su vode izuzetno kvalitetne. Jedino je u uzorku vode rezervoara izolovan *Enterobacter*; što uzorak nije učinilo neispravnim. Rezidualni hlor ove serije bio je u granicama propisanim Pravilnikom.

U vodi mobilne cisterne određivan je nivo rezidualnog hlora. Bilo ga je, na svim mestima provera, u koncentracijama od 0.3mg/l.

Uzorkovanje od 08. 05. 2014. godine

Rezultati su očitavani po normama Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Sl. list SRJ", br4. 42/98 i 44/99) za redovne prilike.

Uzorci i ove serije su: prihvatljive boje, sa niskim nivoom organskih materija. Mutnoća se kreće od 0.15°NTU u sirovoj vodi do 3.0°NTU u uzorku vode vrtića; što potvrđuje stav da u mreži dolazi do sekundarnog zamućenja! „Problem“ ove serije bile su izuzetno visoke koncentracije rezidualnog hlora: u vodama rezervoara, restorana „Kamiondžije“ hlora je bilo 1.50mg/l; u vodama: vrtića, osnovne škole, doma zdravlja i domaćinstva vrednost rezidualnog hlora bila je 2.0mg/l. Ovo je namerno nazvano „problemom“- nećemo ga posmatrati, bukvalno, kao razlog higijenske neispravnosti (jer ga u prethodnoj seriji nije bilo) ali će se insistirati da; nedelju dana po prestanku vanredne situacije vrednost hlornih rezidua ne prelazi propis Pravilnika za vanredna stanja- 1.0mg/l!

Dr sci med Snežana Savić, lekar specijalista higijene sa medicinskom ekologijom

Institut za javno zdravlje Niš